

A2.26 Zrównoważony transport

- Opisz swoje codzienne środki transportu.
- Omów różne rodzaje transportu.

Transport publiczny	(<i>Öffentlicher Verkehr</i>)	Opóźnienie	(<i>Verspätung</i>)
Linia autobusowa	(<i>Buslinie</i>)	Zamówić przejazd	(<i>Fahrt bestellen</i>)
Autobus nocny	(<i>Nachtbus</i>)	Wziąć bolta	(<i>einen Bolt nehmen</i>)
Rozkład jazdy	(<i>Fahrplan</i>)	Hulajnoga elektryczna	(<i>Elektroroller</i>)
Połączenie	(<i>Verbindung</i>)	Iść pieszo	(<i>zu Fuß gehen</i>)
Przesiadka	(<i>Umsteigen</i>)	Spóźnić się	(<i>sich verspäten</i>)
Bilet miesięczny	(<i>Monatskarte</i>)	Sprawdzić	(<i>überprüfen</i>)

1. Scannen Sie den QR-Code, um das Video anzusehen, oder lesen Sie den Text. (QR-Audio)

W wielu miastach rozwija się **zeroemisyjny transport**. Coraz częściej jeżdżą **autobusy** bateryjne i wodorowe, które są elektryczne i mają na **pokładzie** małą baterię. Po mieście można też podróżować **tramwajami**. Dzięki temu więcej osób wybiera **transport publiczny**. Mniej ludzi jeździ własnym samochodem, bo łatwiej **dojechać** do pracy i **przyjechać** na spotkanie bez korków.

*In vielen Städten entwickelt sich der **emissionsfreie Verkehr**. Immer häufiger fahren **Busse** mit Batterie und Wasserstoff, die elektrisch sind und **an Bord** eine kleine Batterie haben. In der Stadt kann man auch mit **Straßenbahnen** reisen. Dadurch entscheiden sich mehr Menschen für den **öffentlichen Verkehr**. Weniger Menschen fahren mit dem eigenen Auto, weil es leichter ist, zur Arbeit zu gelangen und zu einem Treffen anzukommen, ohne Staus.Vp>*

1. Jakie autobusy są opisane jako elektryczne?
 - a. Autobusy bateryjne i wodorowe
 - b. Autobusy tylko spalinowe
 - c. Autobusy turystyczne z dieslem
 - d. Autobusy konne
2. Co mają na pokładzie te autobusy?
 - a. Dużą przyczępę na rowery
 - b. Małą baterię
 - c. Biletomat na monety
 - d. Silnik benzynowy

1-a 2-b

2. Grammatik: Czasowniki ruchu z przedrostkami: wchodzić, wychodzić...

In der polnischen Sprache ist die Verwendung von Präfixen bei Verben (z. B. w-, wy-, prze-, przy-) wichtig; sie verändern die Bewegungsrichtung (z. B. wejść, wyjechać).

Aspekt niedokonany (Unvollendeter Aspekt)	Aspekt dokonany (Vollendeter Aspekt)	Znaczenie (Bedeutung)
w chodzić (<i>hineingehen / hineingehen</i>)	w ejść (<i>hineingehen / hineingehen</i>)	do środka (<i>nach drinnen</i>)
wy chodzić (<i>hinausgehen / hinausgehen</i>)	wy jść (<i>hinausgehen / hinausgehen</i>)	na zewnątrz (<i>nach draußen</i>)
pod chodzić (<i>herankommen / sich nähern</i>)	pod ejść (<i>herankommen / sich nähern</i>)	zbliżyć się (<i>sich nähern</i>)
od chodzić (<i>weggehen / sich entfernen</i>)	od ejść (<i>weggehen / sich entfernen</i>)	oddalić się (<i>sich entfernen</i>)
nad chodzić (<i>herannahen / näher kommen</i>)	nad ejść (<i>herankommen / eintreffen</i>)	zbliżać się (<i>sich nähern</i>)
roz chodzić się (<i>auseinandergehen</i>)	roz ejść się (<i>auseinandergehen</i>)	rozprościć się (<i>sich zerstreuen</i>)
przy chodzić (<i>ankommen / kommen</i>)	przy jść (<i>ankommen / kommen</i>)	dotrzeć na miejsce (<i>am Ort ankommen</i>)
do chodzić (<i>hingelangen / zu Fuß ankommen</i>)	do jść (<i>hingelangen / zu Fuß ankommen</i>)	dotrzeć pieszo / do celu (<i>zu Fuß ankommen / ans Ziel gelangen</i>)
ob chodzić (<i>umgehen / umgehen, vorbeigehen / feiern</i>)	ob ejść (<i>umgehen / umgehen, vorbeigehen</i>)	dookoła / ominąć / świętować (<i>rundherum / umgehen / feiern</i>)

Das Hinzufügen eines Präfixes schafft eine neue Bedeutung und macht das Verb oft perfektiv.

- _____ do autobusu nocnego i kasuję bilet. (*Ich steige in den Nachtbus ein und entwertere das Ticket.*)
a. Wychodzę b. Wchodzę c. Wejdę d. Wchodzimy
- Gdy dojechałem do centrum, _____ z tramwaju i poszedłem pieszo. (*Als ich das Zentrum erreicht hatte, stieg ich aus der Straßenbahn aus und ging zu Fuß weiter.*)
a. wychodziłem b. wysiadłem c. wysiadłam d. wejść

1. Wchodzę 2. wysiadłem

Schreibe die Sätze neu (QR: KI+)

- (Dzisiaj) Codziennie wchodzę do biura o 9:00.

(*Heute bin ich um 9:00 ins Büro hineingegangen.*)

- (Wczoraj) Po pracy wychodzę z biura i idę na przystanek.

(*Gestern bin ich aus dem Büro hinausgegangen und bin zur Haltestelle gegangen.*)

- (Wczoraj) Gdy widzę kolegę, podchodzę do niego i mówię "cześć".

(*Gestern, als ich einen Kollegen gesehen habe, bin ich zu ihm hingegangen und habe „hallo“ gesagt.*)

1. Dzisiaj wszedłem do biura o 9:00. 2. Wczoraj wyszedłem z biura i poszedłem na przystanek. 3. Wczoraj, gdy zobaczyłem kolegę, podszedłem do niego i powiedziałem "cześć".

3. Übungen

1. Ordne die Elemente mit verwandter Bedeutung zu.

a. spóźnić się	1. zmiana autobusu
b. sprawdzić	2. przyjść za późno
c. przesiadka	3. zobaczyć, czy jest OK
d. bilet miesięczny	4. karnet na miesiąc

a-2 b-3 c-1 d-4

2. ZTM-Mitteilung: Wochenendänderungen im Nahverkehr (QR: Audio)

Fülle die Lücken aus: sprawdzać, autobus nocny, przesiadki, połączenie, Linia autobusowa, opóźnienia, rozkład jazdy

W sobotę i niedzielę ZTM informuje o zmianach w komunikacji w centrum z powodu remontu torów. (1) _____ 175 jedzie objazdem, a (2) _____ z Dworcem Centralnym może wymagać (3) _____. Prosimy (4) _____ (5) _____ w aplikacji — możliwe są też (6) _____ między 9:00 a 16:00.

Jeśli spóźnisz się na spotkanie, rozważ wyjście wcześniej, wybór transportu publicznego z zapasem czasu lub przejście części trasy pieszo. Na krótkich dystansach można też skorzystać z hulajnogi elektrycznej. W nocy kursuje (7) _____, ale rzadziej.

Am Samstag und Sonntag informiert die ZTM über Änderungen im Nahverkehr im Zentrum wegen der Sanierung der Gleise. Die Buslinie 175 fährt eine Umleitung, und die Verbindung zum Hauptbahnhof kann einen Umstieg erfordern. Bitte prüfen Sie den Fahrplan in der App — zwischen 9:00 und 16:00 sind auch Verspätungen möglich.

Wenn du dich zu einem Treffen verspätet, erwäge, früher loszugehen, den öffentlichen Verkehr mit Zeitpuffer zu wählen oder einen Teil der Strecke zu Fuß zu gehen. Auf kurzen Strecken kann man auch einen E-Scooter nutzen. Nachts fährt ein Nachtbus, aber seltener.

(1) Linia autobusowa, (2) połączenie, (3) przesiadki, (4) sprawdzać, (5) rozkład jazdy, (6) opóźnienia, (7) autobus nocny

1. Jak zaplanujesz dojazd do centrum w weekend, gdy są zmiany w komunikacji i możliwe opóźnienia?

3. Hören Sie sich den Audioausschnitt an und wählen Sie die richtige Antwort aus. (QR: Audio)

	Wahr	Falsch
1. Rano sprawdziła rozkład jazdy i z powodu opóźnienia przesiadła się na inny środek transportu.	☐	☐
2. Nie miała biletu miesięcznego, więc musiała kupić bilet na dzisiejszą podróż.	☐	☐
3. Po pracy planuje wrócić autobusem nocnym, ponieważ spotkanie potrwa dłużej.	☐	☐

1-V 2-X 3-V

4. Wählen Sie die richtige Lösung

1. Codziennie rano _____ do autobusu na przystanku obok domu. *(Jeden Morgen steige ich an der Haltestelle neben dem Haus in den Bus ein.)*
a. *wjeżdżam* b. *wchodzę* c. *wejdę* d. *wchodzisz*
2. Dziś _____ z domu wcześniej, bo autobus nocny miał opóźnienie. *(Heute bin ich früher aus dem Haus gegangen, weil der Nachtbus Verspätung hatte.)*
a. *wychodzę* b. *wyjdę* c. *wyszliśmy* d. *wyszedłem*
3. Na dworcu _____ do tablicy i sprawdzam rozkład jazdy. *(Am Bahnhof gehe ich zur Tafel und überprüfe den Fahrplan.)*
a. *podchodzi* b. *przychodzę* c. *podejdę* d. *podchodzę*
1. *wchodzę* 2. *wyszedłem* 3. *podchodzę*

5. Rollenspiel - Dialoge (QR: Audio)

Spóźnienie przez przesiadkę

- Marek** *Ania, przepraszam, dzisiaj się spóźniłem, bo autobus miał duże opóźnienie.*
(pracownik): *(Ania, entschuldige, ich habe mich heute verspätet, weil der Bus eine große Verspätung hatte.)*
- Ania (koleżanka z pracy):** *Naprawdę? Jaką linią jechałeś i gdzie miałeś przesiadkę?*
(Wirklich? Mit welcher Linie bist du gefahren und wo musstest du umsteigen?)
- Marek** *Zwykle jadę linią 175, potem przesiadam się na 504, ale dziś połączenie było zaburzone, więc musiałem sprawdzić rozkład jazdy w telefonie.*
(pracownik): *(Normalerweise fahre ich mit der Linie 175, dann steige ich in die 504 um, aber heute war die Verbindung gestört, also musste ich den Fahrplan auf dem Handy nachschauen.)*
- Ania (koleżanka z pracy):** *A nie lepiej było zamówić przejazd, na przykład wziąć bolta, jeśli widziałeś, że się nie wyrabiasz?*
(Wäre es nicht besser gewesen, eine Fahrt zu bestellen, zum Beispiel einen Bolt zu nehmen, wenn du gesehen hast, dass du es nicht schaffst?)
- Marek** *Czasami tak robię, ale mam bilet miesięczny i wolę transport publiczny, więc poczekałem.*
(pracownik): *(Manchmal mache ich das, aber ich habe ein Monatsticket und bevorzuge öffentliche Verkehrsmittel, also habe ich gewartet.)*

1. Dlaczego Marek się spóźnił i co sprawdził w telefonie?
-

6. Sprechen: übersetzen und antworten (QR: KI+)

Zwykle dojeżdżam... bo... / Najpierw sprawdzam rozkład jazdy i połączenia. / Jeśli muszę, robię przesiadkę albo zamawiam przejazd.

1. Jak najczęściej dojeżdżasz do pracy lub na uczelnię w Polsce i dlaczego wybierasz ten sposób transportu?

2. Co robisz, gdy autobus lub tramwaj ma opóźnienie i możesz się spóźnić?

7. Schreiben: WhatsApp (QR: KI+)

Cześć! Tu Ania z pracy. Jutro mamy spotkanie o **9:00** na Nowym Mieście. Sprawdziłam **rozkład jazdy** i wygląda na to, że autobus 175 ma teraz **opóźnienie**. Jak dojedziesz? Masz **bilet miesięczny** czy kupujesz bilet?
Możesz też przyjechać **hulajnogą elektryczną** albo zamówić przejazd (wziąć **Bolta**). Daj znać, o której mniej więcej **wyjdiesz** z domu i czy będziesz na czas.

Schreibe eine passende Antwort: *Dzięki, sprawdzam rozkład jazdy i wyjdę około ... / Wyjdę z domu o ... i będę ... minut spóźniony/spóźniona. / Mogę pojechać autobusem z przesiadką albo zamówić przejazd. Co wolisz?*
